

1486 - 1986

500 jaar

RONCKENSTEIN

Beschermd Dorpsgezicht

De Molen van Ronckenstein.

Op maandag 5 juni 1486 werd Maes Lücken, inwoner van Offenbeek, beleend met de molen die op last van Engelbrecht van Holtmühlen gebouwd werd in het dal van de Schelkensbeek.

Rond 1460 waren de families Holthuysen en Holtmühlen in het bezit van de hofsteden "t'Genbroeck" en "t'Genrade". Bij deze goederen, waaruit later Nieuwenbroeck ontstond, behoorden bepaalde rechten. Zo moesten vele inwoners van Beesel cijns (belasting) betalen.

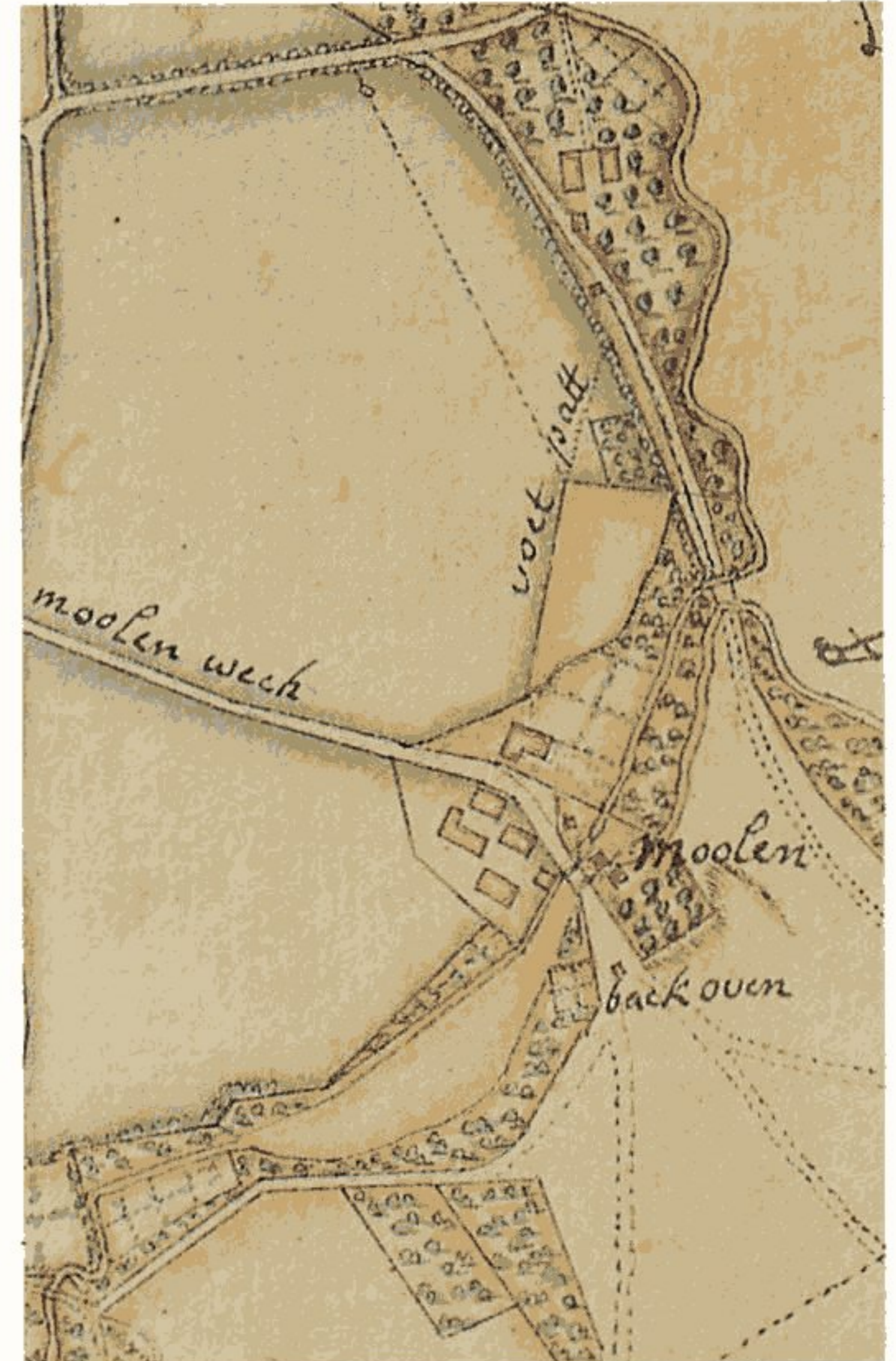
Deze mensen kon Engelbrecht nog meer aan zich verplichten met het bouwen van een molen, waarop zij het voor hen zo belangrijke graan moesten laten malen (banmolen). Het werd een molen met twee gemalen, waaraan in 1731 ook nog een oliemolen werd toegevoegd. In 1544 werd als opvolger van Guedert, een zoon van Maes Lücken, Michel van Runckensteynn met de molen beleend. Of de molen haar naam ontleende aan deze pachter of dat de pachter naar de molen genoemd werd, is nog niet duidelijk.

Als de Molen van Ronckenstein is zij daarna de geschiedenis ingegaan.

Haar slechtste tijd viel rond 1600, toen als gevolg van de oorlogstoestand en de barre klimatologische omstandigheden zeer weinig graan werd aangevoerd. Haar beide concurrenten, de Molen van Offenbeek en de Molen van Maalbeeck, gingen in die tijd zelfs ten onder. Omdat ook blijkbaar de leenheer van de molen, de Heer van Nieuwenbroeck, in deze tijd weinig binnenkreeg, kwam de molen in particulier bezit en wel van de familie Van Ronckenstein. In 1761 werden de beide molens (de graan- en de oliemolen) verplaatst, zodat we mogen aannemen dat het huidige gebouw en de wijer uit dat jaar stammen.



De molen van Ronckenstein geschilderd door J. Moonen naar de situatie rond 1915. Schilderij in bezit van de fam. Cremers.



Detail van de "Caerte Generale van Het Dorp Beesel, in den Ampte van Montfort aan de Maese gelegen" door landmeter J.J. Smabers 1781.

Enkele jaren later werd het gehucht Ronckenstein verrijkt met 2 grote boerderijen, die als woning dienden voor de beide eigenaars. Ook de naast de molen gelegen Segershof moet daarna opnieuw gebouwd zijn zodat rond 1800 het gehucht zijn huidige omvang had. In de tweede helft van de 19e eeuw werd de oliemolen bij gebrek aan klandizie afgebroken.

In 1921 werd de graanmolen gemoderniseerd en werden de karakteristieke raderen vervangen door een turbine. Ze heeft dan nog 35 jaar de inwoners van Reuver gediend, maar toen was ze te zeer verouderd om nog te kunnen concurreren met modernere molens. De kunstenaar J. Nicolas kocht de molen in 1960 en verbouwde haar tot woonhuis.